

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (pirmoji kolegija) SPRENDIMAS

2023 m. rugsėjo 21 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Laisvės, saugumo ir teisingumo erdvė – Dublino sistema – Reglamentas (ES) Nr. 604/2013 – Valstybės narės, atsakingos už tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą, nustatymo kriterijai ir mechanizmai – Valstybės narės, išdavusios prašytojui teisę gyventi šalyje patvirtinantį dokumentą, atsakomybė – 2 straipsnio 1 punktą – Sąvoka „teisę gyventi šalyje patvirtinantis dokumentas“ – Valstybės narės išduota diplomatinė kortelė – Vienos konvencija dėl diplomatinių santykių“

Byloje C-568/21

dėl *Raad van State* (Valstybės Taryba, Nyderlandai) 2021 m. rugpjūčio 25 d. sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2021 m. rugsėjo 16 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Staatssecretaris van Justitie Veiligheid

prieš

E.,

S.

TEISINGUMO TEISMAS (pirmoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas A. Arabadžiev, teisėjai P. G. Xuereb, T. von Danwitz, A. Kumin (pranešėjas) ir I. Ziemele,

generalinis advokatas A. M. Collins,

kancleris A. Calot Escobar,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

- E. ir S., atstovaujimų *advocaat* M. F. Wijngaarden,
- Nyderlandų vyriausybės, atstovaujamos K. Bulterman ir A. Hanje,

* Proceso kalba: nyderlandų.

- Austrijos vyriausybės, atstovaujamos J. Schmoll ir V. Strasser,
 - Europos Komisijos, iš pradžių atstovaujamos L. Grønfeldt ir W. Wils, vėliau – W. Wils,
- susipažinęs su 2023 m. kovo 9 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,
priima šį

Sprendimą

- 1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 604/2013, kuriuo išdėstomi valstybės narės, atsakingos už trečiosios šalies piliečio arba asmens be pilietybės vienoje iš valstybių narių pateikto tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą, nustatymo kriterijai ir mechanizmai (OL L 180, 2013, p. 31; toliau – reglamentas „Dublinas III“), 2 straipsnio 1 punkto išaiškinimo.
- 2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant *Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid* (teisingumo ir saugumo valstybės sekretorius, Nyderlandai) (toliau – valstybės sekretorius) ginčą su E. ir S., veikiančiais savo ir savo nepilnamečių vaikų vardu, dėl jų tarptautinės apsaugos prašymų atmetimo.

Teisinis pagrindas

Tarptautinė teisė

- 3 1961 m. balandžio 18 d. Vienoje pasirašytos ir 1964 m. balandžio 24 d. įsigaliojusios Vienos konvencijos dėl diplomatinių santykių (*Jungtinių Tautų sutarčių rinkinys*, 500 t., p. 95, toliau – Vienos konvencija) 2 straipsnyje nurodyta:
„Diplomatiniai santykiai tarp valstybių užmezgami ir nuolatinės diplomatinės atstovybės įsteigiamos abipusiu sutikimu.“
- 4 Šios konvencijos 4 straipsnyje nustatyta:
„1. Atstovaujamoji valstybė turi įsitikinti, jog yra gautas priimančiosios valstybės sutikimas (agremanas) tam asmeniui, kurį ji numato akredituoti atstovybės toje valstybėje vadovu.
2. Priimančioji valstybė neprivalo nurodyti atstovaujamajai valstybei atsisakymo išduoti agremaną priežasčių.“
- 5 Šios konvencijos 5 straipsnio 1 dalis suformuluota taip:
„Atsižvelgdama į susiklosčiusias aplinkybes, atstovaujamoji valstybė, tinkamai pranešusi atitinkamoms priimančiosioms valstybėms, gali akredituoti atstovybės vadovą arba paskirti bet kurį diplomatinio personalo narį daugiau nei į vieną valstybę, jeigu nė viena iš jų tam tiesiogiai neprieštarauja.“

6 Šios konvencijos 9 straipsnyje numatyta:

1. Priimančioji valstybė, neprivaldama motyvuoti savo sprendimo, gali bet kuriuo metu pranešti atstovaujamajai valstybei, kad atstovybės vadovas arba bet kuris atstovybės diplomatinio personalo narys yra nepageidaujamas (*persona non grata*) arba kad bet kuris kitas atstovybės personalo narys yra nepriimtinas. Tokiu atveju atstovaujamoji valstybė privalo atitinkamai atšaukti tokį asmenį arba atleisti jį iš pareigų atstovybėje. Asmuo gali būti paskelbtas *persona non grata* arba nepriimtinu iki jam atvykstant į priimančiosios valstybės teritoriją.

2. Jeigu atstovaujamoji valstybė atsisako vykdyti arba per pakankamą laiko tarpą neįvykdo savo įsipareigojimų, numatytų šio straipsnio 1 dalyje, priimančioji valstybė gali atsisakyti pripažinti tokį asmenį atstovybės nariu.“

7 Vienos konvencijos 10 straipsnio 1 dalis suformuluota taip:

„Priimančiosios valstybės Užsienio reikalų ministerijai arba kitai ministerijai, dėl kurios buvo susitarta, pranešama apie:

- a) atstovybės narių paskyrimą, jų atvykimą ir galutinį išvykimą arba jų funkcijų atstovybėje pasibaigimą;
- b) atstovybės nario šeimai priklausančio asmens atvykimą arba galutinį išvykimą ir atitinkamai atvejais apie tai, kad tas arba kitas asmuo tapo arba nustojo buvęs atstovybės nario šeimos nariu;

<...>“

Sąjungos teisė

8 Reglamento „Dublinas III“ 4 ir 5 konstatuojamosiose dalyse nurodyta:

„(4) Tamperėje įvykusio posėdžio išvadose taip pat konstatuojama, kad [bendrai Europos prieglobsčio sistemai] artimiausiu metu turėtų būti priskirtas aiškus ir veiksmingas valstybės narės, atsakingos už prieglobsčio prašymo nagrinėjimą, nustatymo būdas;

(5) toks būdas ir valstybėms narėms, ir atitinkamiems asmenims turėtų būti grindžiamas objektyviais bei teisingais kriterijais. Jis pirmiausia turėtų padėti greitai nustatyti atsakingą valstybę narę, kad būtų galima garantuoti veiksmingą galimybę pradėti tarptautinės apsaugos suteikimo procedūras ir netrukdyti siekti greitai nagrinėti tarptautinės apsaugos prašymus.“

9 Šio reglamento 2 straipsnyje „Terminų apibrėžtys“ nustatyta:

„Šiame reglamente:

<...>

- c) prašytojas – tarptautinės apsaugos pasiprašęs trečiosios šalies pilietis arba asmuo be pilietybės, dėl kurio dar nėra priimtas galutinis sprendimas;

<...>

l) teisę gyventi šalyje patvirtinantis dokumentas – bet kuris valstybės narės valdžios institucijų išduotas leidimas, leidžiantis trečiosios šalies piliečiui arba asmeniui be pilietybės būti jos teritorijoje, įskaitant dokumentus, įrodančius leidimą likti teritorijoje pagal susitarimus dėl laikinos apsaugos arba tol, kol pasikeis aplinkybės, neleidžiančios įvykdyti sprendimo dėl išsiuntimo, išskyrus vizas ir leidimus gyventi šalyje, išduotus laikotarpiu, reikalingu atsakingai valstybei narei pagal šį reglamentą nustatyti, arba nagrinėjant tarptautinės apsaugos prašymą ar prašymą išduoti leidimą gyventi šalyje;

<...>“

10 Šio reglamento III skyriuje „Atsakingos valstybės narės nustatymo kriterijai“ yra 7–15 straipsniai. Šio reglamento 7 straipsnio „Kriterijų hierarchija“ 1 dalyje nustatyta:

„Atsakingos valstybės narės nustatymo kriterijai yra taikomi tokia tvarka, kokia jie pateikti šiame skyriuje.“

11 Reglamento „Dublinas III“ 12 straipsnio „Teisę gyventi šalyje patvirtinančių dokumentų arba vizų išdavimas“ 1 dalyje numatyta:

„Jei prašytojas turi galiojančią teisę gyventi šalyje patvirtinantį dokumentą, už tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą yra atsakinga tą dokumentą išdavusi valstybė narė.“

12 Šio reglamento 21 straipsnio „Prašymo perimti savo žinion pateikimas“ 1 dalies pirmoje pastraipoje nustatyta:

„Jei valstybė narė, kuriai buvo pateiktas tarptautinės apsaugos prašymas, mano, kad už to prašymo nagrinėjimą yra atsakinga kita valstybė narė, ji gali kuo skubiau ir jokia būdu ne vėliau kaip per tris mėnesius nuo to prašymo pateikimo, kaip apibrėžta 20 straipsnio 2 dalyje, dienos paprašyti, kad ta kita valstybė narė perimtų prašytoją savo žinion.“

13 Šio reglamento 29 straipsnio „Sąlygos ir terminai“ 1 dalies pirmoje pastraipoje nustatyta:

„Prašytojas arba kitas 18 straipsnio 1 dalies c arba d punkte nurodytas asmuo iš prašančiosios valstybės narės atsakingai valstybei narei perduodamas pagal prašančiosios valstybės narės nacionalinę teisę, atitinkamoms valstybėms narėms pasikonsultavus, kiek praktiškai įmanoma greičiau, bet ne vėliau kaip per šešis mėnesius nuo kitos valstybės narės prašymo atitinkamą asmenį perimti savo žinion arba atsiimti gavimo arba nuo galutinio sprendimo dėl skundo ar peržiūrėjimo priėmimo, jei sprendimo vykdymas buvo sustabdytas pagal 27 straipsnio 3 dalį.“

Pagrindinė byla ir prejudicinis klausimas

14 E. ir S. ir jų nepilnamečiai vaikai yra trečiosios šalies piliečiai. Tėvas dirbo savo šalies ambasadoje valstybėje narėje X ir kartu su sutuoktine ir vaikais joje gyveno. Šios valstybės narės užsienio reikalų ministerija jiems išdavė diplomatines korteles gyvenimo jos teritorijoje laikotarpiu.

15 Išvykę iš valstybės narės X, E. ir S. pateikė tarptautinės apsaugos prašymus Nyderlanduose.

- 16 2019 m. liepos 31 d. valstybės sekretorius nusprendė, kad valstybė narė X pagal reglamento „Dublinas III“ 12 straipsnio 1 dalį yra atsakinga už šių prašymų nagrinėjimą, nes šios valstybės narės valdžios institucijų išduotos diplomatinės kortelės yra teisę gyventi šalyje patvirtinantys dokumentai. 2019 m. rugsėjo 25 d. ta valstybė narė tenkino prašymus perimti savo žinion.
- 17 2020 m. sausio 29 d. sprendimais valstybės sekretorius atsisakė nagrinėti E. ir S. pateiktus tarptautinės apsaugos prašymus, motyvuodamas tuo, kad už jų nagrinėjimą yra atsakinga valstybė narė X.
- 18 E. ir S. apskundė šiuos sprendimus *rechtbank Den Haag* (Hagos apylinkės teismas, Nyderlandai). Grįsdami šiuos skundus jie tvirtino, kad valstybė narė X nėra atsakinga už jų prašymų nagrinėjimą, nes šios valstybės narės valdžios institucijos jiems niekada nebuvo išdavusios leidimo gyventi šalyje. Teisę gyventi šalyje jie turėjo būtent dėl savo diplomatinio statuso, ši teisė kyla tiesiogiai iš Vienos konvencijos.
- 19 2020 m. kovo 20 d. sprendimu *rechtbank Den Haag* (Hagos apylinkės teismas) tenkino skundus ir konstatavo, kad valstybės sekretorius klaidingai laikė valstybę narę X atsakinga už tarptautinės apsaugos prašymų nagrinėjimą. Šis teismas pabrėžė, kad šios valstybės narės valdžios institucijų išduotų diplomatinė kortelių negalima laikyti leidimu gyventi šalyje, nes E. ir S. jau turėjo teisę gyventi šioje valstybėje narėje pagal Vienos konvenciją.
- 20 Valstybės sekretorius dėl šio sprendimo pateikė apeliacinį skundą *Raad van State* (Valstybės Taryba, Nyderlandai), prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui; jis tvirtino, kad diplomatinės kortelės, kurias valstybė narė X išdavė E. ir S., patenka į sąvoką „teisę gyventi šalyje patvirtinantis dokumentas“, kaip ji suprantama pagal reglamento „Dublinas III“ 2 straipsnio 1 punktą.
- 21 *Raad van State* (Valstybės Taryba) pažymi, kad neginčijama, jog valstybės narės X valdžios institucijos išdavė diplomatinės kortelės E. ir S. ir kad šios kortelės dar galiojo tuo metu, kai jie pateikė tarptautinės apsaugos prašymus Nyderlanduose. Be to, valstybė narė X išdavė šias diplomatinės kortelės pagal Vienos konvenciją, o Nyderlandų Karalystė ir valstybė narė X yra šios konvencijos šalys.
- 22 Anot šio teismo, nustatant valstybę narę, atsakingą už E. ir S. pateiktų tarptautinės apsaugos prašymų nagrinėjimą, reikia atsakyti į klausimą, ar valstybės narės pagal Vienos konvenciją išduota diplomatinė kortelė yra teisę gyventi šalyje patvirtinantis dokumentas, kaip tai suprantama pagal reglamento „Dublinas III“ 2 straipsnio 1 punktą.
- 23 Vis dėlto atsakymo į šį klausimą negalima tiesiogiai nustatyti nei iš šios nuostatos, nei iš šiuo reglamentu įtvirtintos sistemos, nei iš atitinkamų tarptautinės viešosios teisės normų. Be to, Teisingumo Teismo jurisprudencijoje, susijusioje su minėtu reglamentu, nepateikiama daugiau paaiškinimų šiuo klausimu ir atrodo, kad valstybių narių praktika šiuo klausimu skiriasi.
- 24 Šiomis aplinkybėmis *Raad van State* (Valstybės Taryba) nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šį prejudicinį klausimą:

„Ar reglamento „Dublinas III“ 2 straipsnio 1 punktą reikia aiškinti taip, kad valstybės narės pagal [Vienos konvenciją] išduota diplomatinė kortelė yra teisę gyventi šalyje patvirtinantis dokumentas, kaip jis suprantamas pagal šią nuostatą?“

Dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priimtumo

- 25 Austrijos vyriausybė abejoja dėl šio prašymo priimti prejudicinį sprendimą priimtumo, motyvuodama tuo, kad prašomas reglamento „Dublinas III“ išaiškinimas neturi realios naudos pagrindinėje byloje nagrinėjama ginčui išspręsti. Nagrinėjamu atveju Nyderlandų Karalystė tapo atsakinga už aptariamų tarptautinės apsaugos prašymų nagrinėjimą, nes, nors valstybė narė X tenkino prašymus perimti atsakovus pagrindinėje byloje savo žinion, prašytojai nebūtų buvę perduoti šiai valstybei narei per šio reglamento 29 straipsnio 1 dalyje numatytą šešių mėnesių terminą.
- 26 Šiuo klausimu primintina, kad pagal Teisingumo Teismo suformuotą jurisprudenciją tik byla nagrinėjantis nacionalinis teismas, atsakingas už sprendimo priėmimą, atsižvelgdamas į konkrečias bylos aplinkybes turi įvertinti, ar jo sprendimui priimti būtinas prejudicinis sprendimas ir Teisingumo Teismui pateikiamų klausimų svarbą. Todėl iš principo Teisingumo Teismas turi priimti sprendimą tuo atveju, kai pateikti klausimai susiję su Sąjungos teisės nuostatos išaiškinimu (2023 m. sausio 12 d. Sprendimo *DOBELES HES*, C-702/20 ir C-17/21, EU:C:2023:1, 46 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).
- 27 Tuo remiantis reikia daryti išvadą, kad klausimams dėl Sąjungos teisės taikoma svarbos prezumpcija. Teisingumo Teismas gali atsisakyti priimti sprendimą dėl nacionalinio teismo pateikto prejudicinio klausimo, tik jeigu akivaizdu, kad prašomas Sąjungos teisės nuostatos išaiškinimas visiškai nesusijęs su pagrindinėje byloje nagrinėjamo ginčo aplinkybėmis ar dalyku, jeigu problema hipotetinė arba Teisingumo Teismas neturi informacijos apie faktines ir teisines aplinkybes, būtinas tam, kad naudingai atsakytų į jam pateiktus klausimus (2023 m. sausio 12 d. Sprendimo *DOBELES HES*, C-702/20 ir C-17/21, EU:C:2023:1, 47 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).
- 28 Taip pat primintina, kad pagal reglamento „Dublinas III“ 29 straipsnio 1 dalies pirmą pastraipą prašytojas iš prašančiosios valstybės narės atsakingai valstybei narei perduodamas pagal prašančiosios valstybės narės nacionalinę teisę, atitinkamoms valstybėms narėms pasikonsultavus, kiek praktiškai įmanoma greičiau, bet ne vėliau kaip per šešis mėnesius nuo kitos valstybės narės prašymo atitinkamą asmenį perimti savo žinion arba atsiimti gavimo arba nuo galutinio sprendimo dėl skundo ar peržiūrėjimo priėmimo, jei sprendimo vykdymas buvo sustabdytas pagal šio reglamento 27 straipsnio 3 dalį.
- 29 Nagrinėjamu atveju iš sprendimo dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą matyti, kad, pateikdamas apeliacinį skundą dėl pirmosios instancijos teismo sprendimo prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui, valstybės sekretorius, atsižvelgdamas į tai, kad perdavimo terminas baigėsi, paprašė taikyti laikinąsias apsaugos priemones, ir šis prašymas buvo tenkintas.
- 30 Šiomis aplinkybėmis atrodo, kad valstybės sekretoriaus pateiktas apeliacinis skundas turėjo stabdomąjį poveikį, kaip tai suprantama pagal reglamento „Dublinas III“ 29 straipsnio 1 dalies pirmą pastraipą, todėl šioje nuostatoje nurodytas šešių mėnesių terminas bus pradedamas skaičiuoti tik po to, kai prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas priims galutinį sprendimą dėl šio apeliacinio skundo.
- 31 Vadinas, nėra akivaizdu, kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo prašomas Sąjungos teisės išaiškinimas nėra būtinas jo nagrinėjama ginčui išspręsti. Taigi šis prašymas priimti prejudicinį sprendimą yra priimtinas.

Dėl prejudicinio klausimo

- 32 Siekiant atsakyti į pateiktą klausimą, pirmiausia reikia priminti, kad aiškinant Sąjungos teisės nuostatą reikia atsižvelgti ne tik į jos formuluotę, bet ir į kontekstą bei teisės akto, kuriame ji įtvirtinta, tikslus bei paskirtį (žr. 2023 m. birželio 22 d. Sprendimo *Pankki S*, C-579/21, EU:C:2023:501, 38 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 33 Dėl reglamento „Dublinas III“ 2 straipsnio 1 punkto formuluotės pažymėtina, kad sąvoka „teisę gyventi šalyje patvirtinantis dokumentas“ apibrėžta kaip „bet kuris valstybės narės valdžios institucijų išduotas leidimas, leidžiantis trečiosios šalies piliečiui arba asmeniui be pilietybės būti jos teritorijoje“. Be to, pagal tą pačią nuostatą, nors ši sąvoka apima „dokumentus, įrodančius leidimą likti teritorijoje pagal susitarimus dėl laikinos apsaugos arba tol, kol pasikeis aplinkybės, neleidžiančios įvykdyti sprendimo dėl išsiuntimo“, ji neapima „viz[ų] ir leidim[ų] gyventi šalyje, išduot[ų] laikotarpiu, reikalingu atsakingai valstybei narei pagal šį reglamentą nustatyti, arba nagrinėjant tarptautinės apsaugos prašymą ar prašymą išduoti leidimą gyventi šalyje“.
- 34 Atsakovai pagrindinėje byloje ir Austrijos vyriausybė, remdamiesi Sąjungos teisės aktų leidėjo vartojamomis sąvokomis, iš esmės daro išvadą, kad sąvoka „teisę gyventi šalyje patvirtinantis dokumentas“ apima tik nacionalinių valdžios institucijų oficialiai priimtus aktus, leidžiančius trečiosios šalies piliečiui arba asmeniui be pilietybės likti atitinkamos valstybės narės teritorijoje. Kita vertus, nors tokios diplomatinės kortelės, kaip nagrinėjamos pagrindinėje byloje, formaliai yra nacionalinės valdžios institucijos išduoti dokumentai, jos iš esmės tik patvirtina teises ir privilegijas, suteikiamas jų turėtojams pagal Vienos konvenciją. Taigi jos yra visiškai deklaratyvaus pobūdžio ir negali patekti į sąvoką „teisę gyventi šalyje patvirtinantis dokumentas“, kaip ji suprantama pagal reglamento „Dublinas III“ 2 straipsnio 1 punktą.
- 35 Šiuo aspektu pažymėtina, kad, kaip matyti iš reglamento „Dublinas III“ 2 straipsnio 1 punkte vartojamų žodžių „bet kuris leidimas“, sąvoka „teisę gyventi šalyje patvirtinantis dokumentas“, kaip ji suprantama pagal šią nuostatą, suvokiama plačiai. Konkrečiai kalbant, kaip iš esmės pažymėjo generalinis advokatas išvados 46 punkte, šioje nuostatoje pateiktoje šios sąvokos apibrėžtyje nedaroma nuorodos į tai, ar leidimas yra suteikiantis teisę, ar deklaratyvus, taip pat aiškiai nenurodyta, kad ši sąvoka neapima pagal Vienos konvenciją išduotų diplomatinių kortelių.
- 36 Dėl šios nuostatos konteksto pažymėtina, kad sąvoka „teisę gyventi šalyje patvirtinantis dokumentas“ yra labai svarbi taikant reglamento „Dublinas III“ 12 straipsnį, kurio 1 dalyje numatyta, kad, jei prašytojas turi galiojantį teisę gyventi šalyje patvirtintą dokumentą, už tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą yra atsakinga tą dokumentą išdavusi valstybė narė.
- 37 Šis 12 straipsnis yra reglamento „Dublinas III“ III skyriuje, kuriame įtvirtinti atsakingos valstybės narės nustatymo kriterijai. Jurisprudencijoje nurodyta, kad taikant įvairius šio reglamento 12–14 straipsniuose įtvirtintus kriterijus atsakomybė už trečiosios šalies piliečio pateiktą tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą paprastai turėtų būti priskirta valstybei narei, kuri laikoma tokio trečiosios šalies piliečio atvykimo arba buvimo valstybių narių teritorijoje vieta, atsižvelgiant į tai, kokį vaidmenį ši valstybė narė atlieka, kai toks pilietis yra valstybių narių teritorijoje (šiuo klausimu žr. 2017 m. liepos 26 d. Sprendimo *Jafari*, C-646/16, EU:C:2017:586, 87 ir 91 punktus).

- 38 Nagrinėjamu atveju atsakovai pagrindinėje byloje teigia, kad valstybės narės X vaidmuo, susijęs su jų buvimu valstybių narių teritorijoje, yra nereikšmingas, nes pagal Vienos konvenciją priimančioji valstybė negali, išskyrus tam tikrus ypatingus atvejus, atsisakyti leisti atstovaujamosios valstybės paskirtiems diplomatinės atstovybės nariams atvykti į jos teritoriją ir joje apsigyventi.
- 39 Nors pagal Vienos konvencijos 2 straipsnį nuolatinės diplomatinės atstovybės įsteigiamos abipusiu sutarimu, priimančioji valstybė vis dėlto turi tam tikras prerogatyvas dėl asmenų priėmimo į savo teritoriją kaip atstovybės diplomatinio personalo narių.
- 40 Konkrečiai kalbant, Vienos konvencijos 9 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad priimančioji valstybė gali bet kuriuo metu pranešti atstovaujamajai valstybei, kad atstovybės vadovas arba bet kuris atstovybės diplomatinio personalo narys yra *persona non grata* arba kad bet kuris kitas atstovybės personalo narys yra nepriimtinas, ir ji neprivalo motyvuoti tokio savo sprendimo; asmuo gali būti paskelbtas *persona non grata* arba nepriimtinu dar prieš atvykdamas į priimančiosios valstybės teritoriją. Šio 9 straipsnio 2 dalyje nurodyta, kad, jeigu atstovaujamoji valstybė atsisako vykdyti arba per pakankamą laiko tarpą neįvykdo išipareigojimų, numatytų šio straipsnio 1 dalyje, priimančioji valstybė gali atsisakyti pripažinti tokį asmenį atstovybės nariu.
- 41 Be to, Vienos konvencijos 4 straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodyta, kad atstovaujamoji valstybė turi įsitikinti, jog gautas priimančiosios valstybės sutikimas dėl asmens, kurį ji numato akredituoti atstovybės toje valstybėje vadovu, o priimančioji valstybė neprivalo nurodyti atstovaujamajai valstybei atsisakymo išduoti tokį sutikimą priešasčių.
- 42 Taip pat pažymėtina, kad pagal Vienos konvencijos 5 straipsnio 1 dalį atstovaujamoji valstybė, tinkamai pranešusi atitinkamoms priimančiosioms valstybėms, gali akredituoti atstovybės vadovą arba paskirti bet kurį diplomatinio personalo narį daugiau nei į vieną valstybę, tačiau bet kuri iš priimančiųjų valstybių gali tam aiškiai paprieštarauti.
- 43 Galiausiai paminėtina, kad Vienos konvencijos 10 straipsnio 1 dalyje, be kita ko, numatyta, kad apie atstovybės narių paskyrimą, jų atvykimą ir galutinį išvykimą arba jų funkcijų atstovybėje pasibaigimą, taip pat apie atstovybės nario šeimai priklausančio asmens atvykimą arba galutinį išvykimą turi būti pranešta priimančiosios valstybės kompetentingai ministerijai.
- 44 Šiomis aplinkybėmis tai, kad valstybė narė asmeniui išdavė diplomatinę kortelę, reiškia, kad ji sutinka, kad šis asmuo būtų jos teritorijoje kaip atstovybės diplomatinio personalo narys, ir tai įrodo šios valstybės narės vaidmenį, susijusį su šio asmens buvimu valstybių narių teritorijoje.
- 45 Sąvokos „teisę gyventi šalyje patvirtinantis dokumentas“ aiškinimas taip, kad ji apima pagal Vienos konvenciją išduotą diplomatinę kortelę, taip pat atitinka reglamento „Dublinas III“ 12–14 straipsniuose įtvirtintų kriterijų bendrą struktūrą, nes, remiantis šio reglamento 7 straipsnio 1 dalimi, šis 12 straipsnis taikomas pirmiausia.
- 46 Kiek tai susiję su pagal reglamentą „Dublinas III“ siekiamu tikslu, jo 4 ir 5 konstatuojamosiose dalyse pabrėžiama aiškaus ir veiksmingo valstybės narės, atsakingos už prieglobsčio prašymo nagrinėjimą, nustatymo būdo, ir valstybėms narėms, ir atitinkamiems asmenims grindžiamo objektyviais bei teisingais kriterijais ir padedančio greitai nustatyti atsakingą valstybę narę, svarba.
- 47 Tai, kad nustatant už tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą atsakingą valstybę narę atsižvelgiama į diplomatinės kortelės išdavimą, padeda siekti tikslo greitai išnagrinėti tokį prašymą.

- 48 Be to, kaip iš esmės pažymėjo generalinis advokatas išvados 50 punkte, šio sprendimo 46 punkte primintam reglamento „Dublinas III“ tikslui būtų prieštaraujama, jeigu trečiųjų šalių piliečiai, kurie naudojami Vienos konvencijoje numatytais privilegijomis ir imunitetais, galėtų pasirinkti, kurioje valstybėje narėje pateikti tarptautinės apsaugos prašymą.
- 49 Bet kuriuo atveju tai, kad diplomatinė kortelė kvalifikuojama kaip „teisę gyventi šalyje patvirtinantis dokumentas“, kaip tai suprantama pagal reglamento „Dublinas III“ 2 straipsnio 1 punktą, susiję tik su už tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą atsakingos valstybės narės nustatymu ir neturi įtakos teisei gyventi šalyje. Be to, toks kvalifikavimas neturi jokios įtakos vėlesniam šios valstybės narės sprendimui dėl to, ar suteikti tarptautinę apsaugą.
- 50 Galiausiai, kaip pažymėjo generalinis advokatas išvados 51 punkte, atsakovų pagrindinėje byloje teiginys, kad asmenys, turintys Vienos konvencijoje reglamentuojamą teisinį statusą, nepatenka į 2003 m. lapkričio 25 d. Tarybos direktyvos 2003/109/EB dėl trečiųjų valstybių piliečių, kurie yra ilgalaikiai gyventojai, statuso (OL L 16, 2004, p. 44; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 19 sk., 6 t., p. 272) taikymo sritį, neturi reikšmės.
- 51 Viena vertus, reglamente „Dublinas III“ nenumatyta, kad tokie asmenys nepatenka į jo taikymo sritį, ir nėra leidžiančių nukrypti nuostatų, susijusių su diplomatinės kortelės išdavimo pasekmėmis nustatant valstybę narę, atsakingą už tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą.
- 52 Kita vertus, nors Direktyva 2003/109 nesusijusi su asmenimis, kurie neketina ilgam laikui įsikurti valstybių narių teritorijoje, ši aplinkybė netrukdo valstybėms narėms išduoti jiems teisę gyventi šalyje patvirtinančių dokumentų, kaip jie suprantami pagal reglamento „Dublinas III“ 2 straipsnio 1 punktą.
- 53 Atsižvelgiant į visa tai, kas išdėstyta, į prejudicinį klausimą reikia atsakyti: reglamento „Dublinas III“ 2 straipsnio 1 punktą turi būti aiškinamas taip, kad valstybės narės pagal Vienos konvenciją išduota diplomatinė kortelė yra „teisę gyventi šalyje patvirtinantis dokumentas“, kaip jis suprantamas pagal šią nuostatą.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 54 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (pirmoji kolegija) nusprendžia:

2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 604/2013, kuriuo išdėstomi valstybės narės, atsakingos už trečiosios šalies piliečio arba asmens be pilietybės vienoje iš valstybių narių pateikto tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą, nustatymo kriterijai ir mechanizmai, 2 straipsnio 1 punktą

turi būti aiškinamas taip:

diplomatinė kortelė, valstybės narės išduota pagal 1961 m. balandžio 18 d. Vienoje pasirašytą ir 1964 m. balandžio 24 d. įsigaliojusią Vienos konvenciją dėl diplomatiinių

santykių, yra „teisę gyventi šalyje patvirtinantis dokumentas“, kaip tai suprantama pagal šią nuostatą.

Parašai.